

Dosarul nr.1a-656/22
nr. 1-18174784-02-1a-04042022

DECIZIE

17 ianuarie 2024

mun. *****

Colegiul penal al Curții de Apel *****,
în componența:
Președintele ședinței de judecată, judecător
judecători

Spoială Alexandru
Băbălău Denis
Gîrbu Silvia
Raevschi Alina

grefier
cu participarea
procurorului
avocatului
inculpatului (prin teleconferință)
interpretului

Casir Alexandru
Corjan Angela
Bleandur Igor
Crasnoiarova Natalia

a judecat, în ședință publică, apelul avocatului în interesele inculpatului declarat împotriva sentinței Judecătoriei ***** (sediul Rîșcani) nr.1-519/18 din 14 decembrie 2021, în cauza penală privind condamnarea lui

Bleandur Igor *****, născut la *****, în or. *****,
studii superioare, necăsătorit, nesupus militar, cetățean
al Republicii Moldova, neangajat în câmpul muncii,
domiciliat în mun. *****, str. ***** anterior judecat,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (2) lit. b) Codul penal.

Termenul de examinare a cauzei în prima instanță: 30 iulie 2018 – 14 decembrie 2021; în instanța de apel: 04 aprilie 2022 – 17 ianuarie 2024.

Procedura de citare legal executată.

Asupra apelului, în baza materialelor din dosar și a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal –

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei ***** (sediul Rîșcani) nr.1-519/18 din 14 decembrie

2021, s-a hotărât: 1) Bleandur Igor *****, se recunoaște vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit. b) din Codul penal și i se stabilește pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de circulația mijloacelor financiare pe un termen de 3 (trei) ani. 2) Măsura preventivă, până la intrarea sentinței în vigoare și întru asigurarea executării sentinței, în privința lui Bleandur Igor *****, se aplică arestul preventiv, calculându-se din momentul reținerii, cu menținerea măsurilor de căutare conform dublicatului dosarului de căutare nr. *****8. 3) Termenul executării pedepsei cu închisoarea începe din momentul reținerii lui Bleandur Igor *****. 4) Corpurile delictelor – cererea de finanțare din data de 04.03.2016, adresată din numele cet. Dabija Olga către SRL „*****”; contractul de împrumut cu dobândă nr. ***** și anexa la contractul de împrumut cu dobândă nr. ***** din 04.03.2016; dispoziția de plată de casă nr. 39 din 04.03.2016; contractul de împrumut nr. ***** din 03.03.2016 și factura fiscală seria nr. ***** din 03.03.2016, recunoscute în calitate de corpuri delictelor și anexate la cauza penală, urmează a fi păstrate la materialele cauzei. 5) Corpul delict – telefonul mobil marca „*****”, cu *****, recunoscut în calitate de corp delict, anexat la cauza penală și transmis la Camera de păstrare a corpurilor delictelor a IP Rîșcani a DP mun. *****, urmează a fi restituit lui Colesnicova (Tomașevscaia) Olesea Nicolae, după rămânerea definitivă a sentinței. 6) Se încetează procesul cu privire la acțiunile civile înaintate de către părțile vătămate ÎCS „*****” SRL și OM „*****” SRL.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Bleandur Igor *****, în urma unei înțelegeri prealabile cu Popcov Stanislav, la dobândirea prin înșelăciune a unor împrumuturi bănești cu utilizarea ulterioară a acestora în scopul procurării unor mărfuri, deținând ilegal, în împrejurări nestabilite, buletinul de identitate al cet. Dabija Olga, anterior sustras de la aceasta, prin instigare la comiterea infracțiunii a cet. Tomașevscaia Olesea, cu repartizarea rolurilor între ei, prin fals de identitate în perioada 03-04 februarie 2016, prin înșelăciune au dobândit ilicit de la OMF „*****” SRL și ÎCS „*****” SRL, mijloace bănești în sumă de 4000 lei 19 bani și, respectiv, 7799 lei, în total bani în sumă de 11 800 lei, în următoarele circumstanțe. La 03 martie 2016, Bleandur Igor, împreună cu Popcov Stanislav și Tomașevscaia Olesea, care deținând ilegal buletinul de identitate al cet. Dabija Olga, s-au prezentat la magazinul „*****” din str. Aleco Russo, 2/2, mun. *****, unde Tomașevscaia Olesea, dându-se drept Dabija Olga, cu prezentarea buletinului de identitate al acesteia, s-a adresat cu o cerere în scris privind acordarea unui împrumut bănesc în sumă de 7799 lei, pe un termen de 12 luni, pentru procurarea unui telefon mobil. Angajații magazinului „*****” SRL, neavând careva suspiciuni privind intențiile reale ale persoanelor în cauză, cât și identitatea ultimei, în baza contractului de colaborare încheiat cu ÎCS OMF „*****” SRL, au expediat în adresa ÎCS OMF „*****” SRL informația vădit falsă prezentată de către persoanele nominalizate, precum că, Dabija Olga solicită acordarea unui împrumut bănesc în sumă de 7799 lei, pe un termen de 12 luni, pentru

procurarea unui telefon mobil. Angajații ÎCS OMF „*****” SRL, la fel, neavând careva suspiciuni privind intențiile reale ale solicitantului împrumutului bănesc, cât și veridicitatea datelor și a informației prezentate de către aceasta, au acceptat acordarea unui împrumut bănesc cu destinația procurării unui telefon mobil, prin urmare, în baza contractului de împrumut nr. ***** din 03.03.2016, încheiat între ÎCS OMF „*****” SRL, în calitate de împrumutător și Dabija Olga, în calitate împrumutat, pe numele ultimei a fost eliberat un împrumut bănesc în sumă de 7799 lei. Ulterior, tot în aceeași zi – 03 martie 2016, angajații „*****” SRL, în baza contractului de împrumut nr. ***** din 03.03.2016 și în contul împrumutului bănesc acordat cet. Dabija Olga, au eliberat lui Colesnicova Tomașevscaia Olesea, un telefon mobil marca „Samsung Galaxy J700H”, în v*****are 7799 lei. Astfel, Tomașevscaia Olesea, Popcov Stanislav și Bleandur Igor, prin înșelăciune a obținut de la ÎCS OMF „*****” SRL, mijloace bănești în sumă de 7799 lei, utilizate ulterior în scopuri personale, pentru procurarea unui telefon mobil, cu cauzarea întreprinderii în cauză a unei daune considerabile.

3. Tot el, Bleandur Igor *****, în circumstanțe an*****gice descrise mai sus, la 04 martie 2016, împreună cu Popcov Stanislav și Tomașevscaia Olesea, care deținând ilegal buletinul de identitate a cet. Dabija Olga, s-au prezentat la sediul SRL „*****”, situat pe adresa mun. *****, str. Miron Costin, 3/1, of. 8, unde Tomașevscaia Olesea, dându-se drept Dabija Olga, cu prezentarea buletinului de identitate al acesteia, a solicitat acordarea unui credit în sumă de 4000 lei, cu acest scop completând o cerere de finanțare, prin care înscriind, date vădit false, inclusiv ce ține de numele solicitantului, ocupația acesteia, locul de domiciliu și deținerea în proprietatea a imobilelor. În cele din urmă, angajații companiei SRL „*****”, neavând careva suspiciuni privind intențiile reale ale persoanelor în cauză, cât și veridicitatea datelor și informației prezentate de către solicitant, au acceptat acordarea unui împrumut bănesc, prin urmare, în baza contractului de împrumut cu dobândă nr. ***** din 04.03.2016, încheiat între SRL „*****”, în calitate de împrumutător și Dabija Olga, în calitate împrumutat, și conform dispoziției de plată de casă nr. 39 din 04.03.2016, au fost eliberate mijloace bănești în sumă de 4000 lei 19 bani. Astfel, Tomașevscaia Olesea, Popcov Stanislav și Bleandur Igor, prin înșelăciune au obținut de la SRL „*****”, mijloace bănești în sumă de 4000 lei 19 bani, cu cauzarea întreprinderii a unei daune considerabile. Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Bleandur Igor *****, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(2) lit. b) și c) din Codul penal, *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

4. Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, avocatul în interesele inculpatului a declarat apel, solicitând casarea sentinței Judecătoriei *****, sediul Rîșcani din 14.12.2021, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanța, și anume, încetarea procesului penal în privința lui Bleandur Igor, în temeiul art.391 alin.(1) pct.6) Codul de procedură penală și în temeiul art.2 din Legea nr.243

din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova.

5. În susținerea argumentelor invocate apărătorul menționează că Blendur Igor nu a fost prezent în ședințele instanței de fond și nu a avut posibilitatea să-și expună poziția vis-à-vis de acuzațiile și probele înaintate de către procuror în rechizitoriu, motiv pentru care solicită ca acesta să fie audiat în ședința de judecată la examinarea cauzei în ordine de apel. Totodată, la cererea de apel este anexată cererea scrisă și semnată de către condamnat, prin care recunoaște vina în cele săvârșite, se căiește sincer și solicită aplicarea în privința sa a prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea XXX-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova. În susținerea acestei poziții citează prevederile art.107 Codul penal, *amnistia reprezintă actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei*. Totodată, potrivit art.2 alin.(1) din Legea nr.243 din 24.12.2021, *procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr. 985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege, iar potrivit alin.(3), încetarea procesului penal conform alin. (1) și (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate*. La fel, avocatul în interesele inculpatului menționează că în cursul judecării cauzei, la orice etapă a procedurilor, inculpatul este în drept, prin acord scris, să solicite încetarea procesului penal, în privința sa, în temeiul art.2 al Legii nr. 243. Cererea poate fi înaintată de inculpat atât în ședința preliminară, cât și după numirea cauzei spre judecare, până la finalizarea cercetării judecătorești. Faza judecării cauzei, în conformitate cu prevederile din Codul de procedură penală, include toate instanțele ordinare de judecată, adică atât prima instanță, cât și instanța de apel și cea de recurs ordinar. Potrivit practicii judiciare constante a Curții Supreme de Justiție, persoana, la faza judecării cauzei, se consideră ca având statut de inculpat, până când nu epuizează toate căile ordinare de atac. Mai mult ca atât, remarcă că sancțiunea alin.(2) al art.190 Codul penal prevede în calitate de pedeapsă cu închisoare pe un termen între 2 se 6 ani, consideră posibilă aplicarea Legii nr.243 în speță. Totodată menționează că conform sentinței, prejudicial material cauzat prin infracțiune a fost reparat integral, careva pretenții patrimoniale față de Blendur Igor nu sunt. Analizând în ansamblu circumstanțele cauzei, având în vedere recunoașterea vinovăției și căința sinceră a inculpatului, precum și faptul că condamnatul întrunește condițiile cerute de Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, solicită avocatul care reprezintă interesele inculpatului a fi încetat procesului penal în privința lui Blendur Igor, în temeiul art.391 alin.(1) pct. 6) Codul de procedură penală și în temeiul art. 2 din Legea nr.243 din 24.12.2021.

6. În ședința instanței de apel avocatul acționând în interesele inculpatului cât și

inculpatul au solicitat încetarea procesului penal în privința inculpatului care este învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (2) lit. b) Codul penal, în legătură cu prevederile Legii nr. 243/2021 din 24.12.2021, privind amnistia, în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Procurorul a optat pentru menținerea sentinței contestate fără modificări. În cadrul ședinței partea vătămată nu s-a prezentat, fiind înștiințată legal despre locul, data și ora ședinței de judecată și nu au comunicat instanței motivul neprezentării, astfel, Colegiul penal, audiind opinia participanților la proces, a dispus examinarea apelului în lipsa părții vătămate.

7. Audiind părțile prezente, examinând materialele cauzei penale, Colegiul penal conchide de a admite apelul avocatului în interesele inculpatului declarat împotriva sentinței Judecătorei ***** (sediul Rîșcani) nr.1-519/18 din 14 decembrie 2021 casează, parțial această sentință, în latura penală, și pronunță o nouă hotărâre, în această parte, conform modului stabilit pentru prima instanță după cum urmează: procesul penal în privința lui Blandur Igor, în baza art.190 alin.(2) lit. b) Codul penal, se încetează din motivul intervenirii amnistiei, în rest se mențin celelalte prevederi ale sentinței, din următoarele considerente.

8. În conformitate cu art.400 alin. (1) Codul procedură penală, *sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate.*

9. Conform art.414 alin.(1)-(2) Codul de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.* Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

10. Conform art.415 alin.(1)-(2) Codul de procedură penală, *instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 1) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: a) apelul a fost depus peste termen, cu excepția cazurilor prevăzute în art.402; b) apelul este inadmisibil; c) apelul este nefondat; 2) admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță; 3) admite apelul, casează sentința primei instanțe și dispune rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată. Rejudecarea de către instanța a cărei hotărâre a fost anulată se dispune numai atunci cînd nu a fost citat inculpatul, nu i s-a asigurat dreptul la interpret, nu a fost asistat de un avocat sau au*

fost încălcate prevederile art.33–35. Sentința poate fi casată numai cu privire la unele fapte sau persoane ori numai în ce privește latura penală sau latura civilă, dacă aceasta nu împiedică soluționarea justă a cauzei.

11. În ședința de judecată în apel n-a fost invocată necesitatea administrării de noi probe, fiind verificate declarațiile și probele materiale examinate în ședința de judecată în fond.

12. În temeiul celor relevate supra, raportând normele de drept la circumstanțe de fapt, Colegiul penal reține că, la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și just a ajuns la concluzia că, inculpatul Blandur Igor a săvârșit infracțiunea de escrocherie. Corespunzător, inculpatul **Blandur Igor**, prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea de *escrocherie adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii actului juridic, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, care a produs daune considerabile săvârșită de două sau mai multe persoane* prevăzută la art.190 alin.(2) lit. b) Codul penal.

13. Conform art.107 alin.(1) Codul penal, *amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei*. Subsecvent, vis-a-vis de apelul declarat, dar și cererea inculpatului Blandur Igor, privind aplicarea actului de amnistie, Colegiul reține că argumentele invocate poartă un caracter fondat, din care motive instanța statuează de a aplica în privința inculpatului Blandur Igor, prevederile art.2 din Legea nr. 243 din 24 decembrie 2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, din următoarele considerente.

14. Sub acest aspect, Colegiul penal atestă că, la data de 24 decembrie 2021, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova. Legea nominalizată a fost publicată în Monitorul Oficial la data de 31 decembrie 2021, intrând în vigoare de la această dată.

15. În particular, potrivit art.1 alin.(1) al Legii nr. 224 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova se indică că, *prezenta lege se aplică condiționat și exclusiv persoanelor bănuite, învinuite și inculpate, precum și persoanelor condamnate, care sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probațiune sau al termenului de probă și sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidența prevederilor art. 2–5, 7.*

16. În corespundere cu prevederile art.2 al Legii nr. 224 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, *procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept*

pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la cea de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. (2) Procesul penal în privința infracțiunilor ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite până la adoptarea prezentei legi de persoane care, la data comiterii infracțiunii, nu atinseseră vârsta de 18 ani, încetează la faza de urmărire penală sau la faza de judecare a cauzei. (3) Încetarea procesului penal conform alin.(1) și (2) are loc cu acordul scris al persoanei bănuite, învinuite sau inculpate. (4) În privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin. (1)–(3) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art.1 și nu cade sub incidența art.6.

17. La caz, este relevant efectul amnistiei: înlăturarea răspunderii penale și un alt efect înlăturarea pedepsei. Este foarte important care efect din acestea se aplică cazului respectiv (legea respectivă prevede posibilitatea ambelor efecte). Totodată, trebuie de menționat că amnistia constituie atît temei de încetare a procesului prin emiterea unei sentințe de încetare (interpretarea sistemică a art.275, 285, 332 Codul de procedură penală), cît temei de condamnare a persoanei prin emiterea unei sentințe de condamnare cu stabilirea pedepsei și liberarea de executare a pedepsei (art.389 alin.4 pct.2) Codul de procedură penală).

18. Conform art.50 Codul penal, *se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracționale și a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrîngere prevăzute de lege.* Din definiția legală rezultă că prin răspundere penală se înțelege obligația persoanei care a săvârșit o infracțiune de a suporta sancțiunea prevăzută de legea penală. Deci, prin înlăturarea răspunderii penale din motivul intervenirii amnistiei este înlăturat actul de condamnare (înlăturarea actului de condamnare înseamnă lipsa unei sentințe de condamnare) și, implicit, obligația de a suporta vreo sancțiune penală. În cazul în care nu există condamnarea publică nu poate exista o sentință de condamnare.

19. Totodată, înlăturarea pedepsei ca efect al intervenirii actului de amnistie poate avea loc doar atunci când este posibilă aplicarea acesteia, dar ea nu mai este aplicată. Aici urmează a puncta principal că posibilitatea stabilirii pedepsei poate exista doar în cazul în care persoana este recunoscută vinovată de comiterea unei infracțiuni (interpretarea sistemică a art.3 alin.1, art.6 alin.1 Codul penal, art.8 alin.1 Codul de procedură penală). Deci, când este înlăturată pedeapsa atunci urmează să existe o sentință de condamnare, prin care se recunoaște vinovăția cu stabilirea pedepsei și liberarea de executarea acesteia.

20. Înlăturarea răspunderii penale nu se identifică cu înlăturarea pedepsei, dat fiind faptul că prima presupune o scutirea persoanei care a săvârșit o infracțiune de obligația de a suporta sancțiunea prevăzută de norma de incriminare, iar a doua

presupune scutirea persoanei de executarea pedepsei stabilite prin sentința de condamnare (adică, doar după recunoașterea vinovăției și stabilirea pedepsei). Deci, înlăturarea răspunderii poate fi efectuată doar prin încetarea procesului (este ****gică înlăturarea răspunderii penale prin recunoașterea ca vinovată și liberarea de executarea pedepsei, deoarece răspunderea penală a intervenit și a fost aplicată), iar înlăturarea pedepsei poate fi realizată doar prin sentință de condamnare (cu stabilirea pedepsei) cu liberarea de executare a pedepsei.

21. Soluția încetării procesului penal în ședință de judecată are semnificația absolvirii inculpatului de răspundere penală și de pedeapsă pentru temeiuri nereabilitatoare, iar în unele cazuri și pentru temeiuri de reabilitare. Astfel, absoluțiunea este o soluție a instanței de judecată prin care cel acuzat se scutește de răspundere penală în cazurile când tragerea la răspundere penală este împiedicată de anumite circumstanțe prevăzute de lege sau se dispune înlocuirea acesteia cu alte modalități de răspundere (de exemplu cu cea contravențională). Încetarea procesului penal în faza judecării cauzei în prima instanță constituie o soluție determinată de inoportunitatea atingerii scopului procedurii în cauză, de regulă, fără a se pronunța asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului.

22. Urmează a sublinia faptul că înlăturarea răspunderii penale prin încetarea procesului din motivul intervenirii amnistiei nu contravine prezumției nevinovăției dacă persoana care a săvârșit o infracțiune este de acord să fie liberată de răspundere penală și nu insistă asupra soluționării cauzei penale în ședință de judecată publică (posibilitatea continuării examinării cauzei este prevăzută în art.332 alin.5 Codul de procedură penală.). La baza acestei concluzii stă argumentul că prezumția de nevinovăție este nu doar un principiu, ci și un drept al persoanei, în special a celei acuzate de săvârșirea unei infracțiuni, și acesta, ar trebui, în consecință, interpretat potrivit unui drept și nu obligații. Dacă persoana renunță la un anumit drept, atunci aceasta nu mai poate pretinde că i s-ar fi încălcat acest drept.

23. Deși art.21 al Constituției Republicii Moldova nu se menționează expres că prezumția de nevinovăție ar fi un drept al persoanei acuzate, acest fapt reiese din denumirea capitolului în care este inclus articolul menționat (Titlul II "Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale"). Totodată, în unele acte internaționale ratificate de Republica Moldova se menționează că orice persoană acuzată de săvârșirea unei infracțiuni are dreptul să fie considerată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal în cadrul unui proces public în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale (*art.11 Declarația Universală a Drepturilor Omului, art.14 Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice*).

24. Așadar, instanța de judecată poate dispune încetarea procesului (chiar și în cadrul ședinței preliminare) din motivul intervenirii amnistiei și această posibilitate nu contravine prezumției vinovăției dacă persoana care a săvârșit o infracțiune a cărei răspundere penală urmează să fie înlăturată renunță la dreptul său de a-i fi dovedită

vinovăția.

25. La caz, inculpatul poate renunța la acest drept prin depunerea cererii de aplicare a amnistiei. Prin depunerea cererii de aplicare a amnistiei, inculpatul consimte aplicarea amnistiei prin încetarea procesului penal pe temei de nereabilitare.

26. În cazurile în care inculpatul nu manifestă, direct sau indirect, acordul la aplicarea amnistiei (refuză să manifeste acordul; solicită achitarea sa; solicită încetarea procesului pe un alt temei decât amnistia; se eschivează de la prezentarea în ședință și examinarea cauzei are loc în lipsa sa), atunci instanța de judecată urmează să examineze probele cu emiterea unei sentințe. Această sentință poate fi sentință de achitare, sentință de încetare (pe alt temei decât amnistia) sau sentință de condamnare cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea pedepsei.

27. La interpretarea normelor trebuie de ținut cont de interpretarea sistemică a acestora și în măsura în care pot produce efecte juridice (dar nu urmează a fi interpretate în sensul că contravin unele altora). Reiterăm că intervenirea amnistiei constituie atât temei de încetare a procesului (la orice etapă de judecată a cauzei, inclusiv apelul) cât și temei de liberare de executare a pedepsei (sentință de condamnare). Astfel, reieșind din natura juridică a sentinței de încetare (pe temei de nereabilitare) și natura juridică a sentinței de condamnare cu liberarea de executare a pedepsei, din natura juridică a noțiunii ”răspundere penală”, din consecințele și modalitatea înlăturării răspunderii penale, din diferența înlăturării răspunderii penale și înlăturării pedepsei penale, urmează a fi rezumate următoarele: 1) în cazul în care inculpatul consimte în mod expres aplicarea amnistiei, atunci urmează a fi emisă o sentință de încetare din motivul intervenirii amnistiei; 2) în cazul în care inculpatul refuză sau lipsește un acord expres (această situație trebuie tratată ca refuz de aplicare a amnistiei), atunci urmează a fi cercetate probele și emiterea, după caz, a unei sentințe de achitare (dacă se constată temeiurile de achitare) sau a unei sentințe de încetare (dacă există alte temeiuri decât amnistia), sau a unei sentințe de condamnare cu stabilirea pedepsei și liberarea de executarea pedepsei.

28. În acest context, instanța de apel notează că, prin sentința Judecătorei ***** (sediul Rîșcani) nr.1-519/18 din 14 decembrie 2021, Bleandur Igor, a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(2) lit. b) Codul penal, infracțiune care a fost comisă în perioada lunii februarie 2016, adică, până la adoptarea Legii RM nr. 243 din 24.12.2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”, iar sancțiunea la art.190 alin.(2) lit. b) Codul penal stabilește pedeapsa sub formă de amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

29. În cursul judecării cauzei, la orice etapă a procedurilor, inculpatul este în drept, prin acord scris, să solicite încetarea procesului penal, în privința sa, în temeiul art.2 al Legii nr. 243 din 24.12.2021.

30. Cererea poate fi înaintată de inculpat atât în ședința preliminară, cât și după numirea cauzei spre judecare, până la finalizarea cercetării judecătorești. În atare situație, instanța de judecată va pune în discuție solicitarea inculpatului, privind încetarea procesului penal, după care se va retrage în camera de consiliu și va adopta o sentință de încetare a procesului penal. În cazul dat, la adoptarea hotărârii de încetare a procesului penal, nu se analizează probatoriul. La caz, Colegiul penal constată că, inculpatul a depus cerere prin care și-a manifestat acordul scris privind aplicarea în privința sa a actului amnistiei.

31. În acest punct de analiză, este relevant de a preciza că, înainte de a aplica actul amnistiei față de inculpat, instanța urmează să determine, dacă aceasta anterior nu a beneficiat de actul de amnistie sau de grațiere, în privința sa nu a fost încetat procesul penal, în legătură cu împăcarea părților, anterior nu a mai fost condamnat pentru comiterea infracțiunilor grave, deosebit de grave sau excepțional de grave. Astfel, reieșind din textul legii precitat, se conchide că, pentru aplicarea amnistiei față de persoanele inculpate, este suficient să fie întrunite cel puțin unul dintre criteriile enumerate supra.

32. Prin urmare, Colegiul penal constată că la cazul dedus judecății inculpatul Bleandur Igor nu cade sub incidența restricțiilor formulate în art.6 din Legea nr.243 privind amnistia.

33. Din aceste considerente, instanța de apel remarcă că anterior nu a beneficiat de actul de amnistie sau grațiere, infracțiunea incriminată inculpatului a fost comisă până la adoptarea Legii nr. 243 din 24.12.2021, pentru care Legea penală prevede în calitate de pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 6 ani, inculpatul solicitând în scris încetarea procesului penal, în legătură cu intervenirea actului de clemență.

34. Pentru motivele expuse supra, deși vinovăția inculpatului Bleandur Igor, în comiterea infracțiunii prevăzute art.190 alin.(2) lit. b) Codul penal, este adevărată, instanța de apel va înceta procesul penal, or, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale, a executării pedepsei, precum și altor consecințe ale condamnării.

35. Sintetizând circumstanțele reliefate, suprapuse la textele de lege enunțate, Colegiul penal, va admite cerința inculpatului Bleandur Igor privind aplicarea actului de amnistie, cât și apelul avocatului în interesele inculpatului declarat împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani) nr.1-519/18 din 14 decembrie 2021, care urmează a fi casată, parțial această sentință, în latura penală, și pronunță o nouă hotărâre, în această parte, conform modului stabilit pentru prima instanță.

36. În conformitate cu prevederile art.107, art.415, art.417-418 Codul de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E :

Se admite apelul avocatului în interesele inculpatului declarat împotriva sentinței

Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani) nr.1-519/18 din 14 decembrie 2021, casează, parţial această sentinţă, în latura penală, şi pronunţă o nouă hotărâre, în această parte, conform modului stabilit pentru prima instanţă după cum urmează:

Procesul penal în privinţa lui Bleandur Igor, în baza art.190 alin.(2) lit. b) Codul penal, se încetează din motivul intervenirii amnistiei.

Se menţin celelalte prevederi ale sentinţei.

Inculpatul Blendur Igor urmează a fi eliberat dacă nu este deţinut în baza unui alt temei legal.

Decizia este executorie şi poate fi supusă recursului la Curtea Supremă de Justiţie a Republicii Moldova în termen de 2 (două) luni de zile din momentul pronunţării deciziei motivate.

Preşedintele şedinţei,
judecător

Spoială Alexandru

judecător

Băbălău Denis

judecător

Gîrbu Silvia